

Pfv.IV.21.715/2012/9.szám

A Kúria a dr. Kovács Arthur pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek a személyesen eljáró I. rendű, a dr. Vukovári Győző ügyvéd által képviselt II. rendű, III. rendű és a dr. Gyurcsa Éva jogtanácsos által képviselt Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal IV. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt a Fővárosi Bíróság előtt 31.P.24.484/2010. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.155/2012/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 20. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a IV. rendű alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felperes képviselőjében eljáró pártfogó ügyvéd díját teljes egészében az állam viseli.

A le nem rótt 400.000 (négy százezer) felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a mozgásában korlátozott felperes pártfogó ügyvéd engedélyezése iránti kérelmének átvételét - a felperes nevében eljáró gyermekétől - az alperes jogelődjének, a Csongrád Megyei Igazságügyi Hivatal Jogi Segítségnyújtó Szolgálatának az alkalmazottja, a III.r. alperes, az ügyfélfogadási idő lejártára hivatkozva megtagadta. Ezt követően a felperes gyermekének híváskezdeményezése alapján, a felperes és a III.r. alperes között telefonon szóváltás alakult ki. Ennek durva hangnemére, valamint az Igazságügyi Hivatallal szemben a felperes által kártérítés iránt indított peres eljárásra hivatkozva a III.r. alperes a Hivatal nevében, elfogultságra hivatkozva, hét ügyben kizárási okot jelentett be. A IV.r. alperes jogelődje, a Központi Igazságügyi Hivatal Jogi Segítségnyújtó Szolgálat a 2009. október 20-án kelt határozataival a felperes - kilenc ügyben előterjesztett - támogatási kérelmeinek elintézéséből a Csongrád Megyei Igazságügyi Hivatal Jogi Segítségnyújtó Szolgálatát kizárta. A határozatok meghozatala során az ügyintéző az I.r. alperes volt, a határozatokat a II.r. alperes írta alá.

A felperes keresetében kérte megállapítani, hogy az alperesek annak valótlan állításával, hogy a III.r. alperessel durva hangnemet használt, illetve ennek ellenőrzés és vizsgálat nélkül való elfogadásával megsértették a jóhírnevét, a becsületét és az emberi méltóságát. A kizárási rendelkezéssel elzárták attól, hogy a lakóhelye szerinti hivatal előtt járjon el, amely tekintettel a mozgáskorlátozottságára, számára jelentős hátrányt okoz. A jogsértéssel összefüggésben kérte az alperesek személyenként 1.000.000 forint nem vagyoni kárának megtérítésére kötelezését.

Az alperesek a kereset elutasítását indítványozták. Védekezésük szerint az I. és II.r. alperesek a tényállás tisztázási kötelezettségüknek eleget tettek, a III.r. alperes által bejelentett elfogultság alapját képező telefonbeszélgetésről pedig hivatalos feljegyzés készült, amely valóságtartalmának megváltoztatására semmilyen ok nem merült fel. A kifogásolt döntések indokolásában pedig személyhez fűződő jogot sértő vélemény, bírálat nem szerepelt.

A jogerős ítélet a keresetet elutasította és rendelkezett a perköltség, a pártfogó ügyvéd díjának és az eljárási illeték viseléséről. A jogerős ítélet indokolása szerint a felperes alapvetően azt vitatta, hogy a IV.r. alperes jogelődjének nevében eljáró ügyintéző III.r. alperes alappal tett-e elfogultsági bejelentést, mert annak tartalma nem felelt meg a valóságnak. A II-III.r. alperesek - helyesen I. és II.r. alperesek - ennek a bejelentésnek az elintézésében vettek részt. A per adatai alapján helytálló mérlegeléssel jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az elfogultsági bejelentésben foglaltak a

valóságnak megfeleltek. Ebben a körben helyesen értékelte a felperes terhére, hogy a személyes meghallgatása alkalmával előadást nem kívánt tenni és azt, hogy a felperes bejelentése ellenére a gyermeke a tanúvallomás tételét megtagadta. A III.r. alperes az elfogultsági bejelentésben, illetve ennek elbírálása során az I. és II.r. alperesek nem használtak a felperest becsmérő kifejezéseket. Mindezek alapján a Ptk. 76. §-a szerint a becsület és az emberi méltóság, illetve a Ptk. 78. §-a alapján a jóhírnév megsértése nem volt megállapítható. Jogsértés hiányában, az azzal összefüggésben előterjesztett kártérítési igény vizsgálata már szükségtelen volt.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen a keresetének való helytadás, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása érdekében.

Fenntartotta azt az álláspontját, miszerint a III.r. alperesnek az a magatartása, hogy valótlanul állította, hogy vele szemben durva hangot használt, illetve fenyegette és erre alapozva indokolatlanul a Csongrád Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatának kizárását kezdeményezte, személyhez fűződő jogait sértette és a jogérvényesítését is megnehezítette a folyamatban lévő peres ügyeiben. A III.r. alperes emellett valótlanul, mint a szervezője jelentette be az elfogultságát, erre tekintettel a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megsértve, a IV.r. alperes jogelődje illetékesség és hatáskör hiányában eljárva jelölt ki több ügyben is, az egyes kérelmek tekintetében más szolgálatot az eljárásra. Az I., II. és IV.r. alperesek pedig azzal követtek el jogsértést, hogy ellenőrzés nélkül elfogadták a III.r. alperes kizárásra vonatkozó, valótlan állítást tartalmazó indítványát. Tévesen értékelte a terhére a jogerős ítélet, hogy a gyermeke, élve a mentességi jogával, nem kívánt tanúvallomást tenni. Az elsőfokú bíróság egyébként is erre vonatkozó indítvány hiányában kívánta őt tanúként kihallgatni. A jogsértéssel összefüggésben, az egészségében bekövetkezett negatív változás pedig a nem vagyoni kártérítési igényét megalapozza.

Az I.r. és a IV.r. alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria - a IV.r. alperes bejelentésére figyelemmel - megállapítja, hogy a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatalról szóló 177/2012. (VII. 26.) Korm. rendelet 13. § (1) és (2) bekezdései alapján a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Szolgálat a IV.r. alperes jogutódja a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

Az I-II.r. alperesek önmagában azzal, hogy a hivatali hatáskörükben és a IV.r. alperes nevében eljárva a felperes ügyében a III.r. alperes által bejelentett elfogultságra tekintettel a kizárás kérdésében határozatot hoztak, a Ptk. 76. és 78. §-ai alapján személyhez fűződő jogsértést nem követtek el. A határozat tartalma alapján sem lehetett valótlán és a felperest sértő közlés hiányában a jogsértést megállapítani. Az elfogultság egyik okaként, a felperes által a hivatal ellen kártérítés iránt indított perre vonatkozó közlés - a felperes által sem vitatottan - a valóságnak megfelelt. Az elfogultság további okaként hivatkozott III.r. alperessel folytatott telefonbeszélgetést a felperes sem tagadta, hanem annak a III.r. alperes által minősített „durva” hangnemét vitatta. A felperes tagadásával szemben így a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy a felperesnek volt olyan megnyilvánulása, amely megalapozza a terhére a személyhez fűződő jog megsértésének megállapítását. Az érintett felek egymásnak ellentmondó állítása tekintetében a per adatainak mérlegelése során helytállóan értékelték az eljáró bíróságok a Pp. 206. § (2) bekezdése alapján a felperes terhére azt, hogy a perben személyesen nem kívánt nyilatkozatot tenni. A felperesnek a személyes nyilatkozat tételétől és az esetleges szembesítéstől való elzárkózása az igényét nyilvánvalóan alaptalanná tette. Annak megítélése pedig, hogy a IV.r. alperesnek volt-e hatásköre a III.r. alperes bejelentésére eljárni, meghaladja a személyiségi jogi per kereteit. A határozat meghozatala során az eljárási szabályok betartása vagy esetleges megsértése nem képezheti a személyiségi jog megsértésének alapját.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Kúria a pártfogó ügyvéd felülvizsgálati eljárásban felmerült díjának viseléséről a Pp. 87. § (2) bekezdés alapján rendelkezett. A felperes személyes költségmentességére tekintettel a pártfogó ügyvéd - jogi segítségnyújtó szolgálat által megállapított - díját a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 11/A. § (2) bekezdés alapján, a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés és 14. § alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. május 15.

Dr. Baka András sk. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. bíró

AM

A kiadmány hitelül:

írnok